

2023/0234(COD)

25.1.2024

ADVIES

van de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling

aan de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid

inzake het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 2008/98/EG betreffende afvalstoffen (COM(2023)420 – C9-0233/2023 – 2023/0234(COD))

Rapporteur voor advies: Clara Aguilera

PA_Legam

BEKNOPTE MOTIVERING

De rapporteur is ingenomen met de door de Commissie voorgestelde herziening van de kaderrichtlijn afvalstoffen om de milieu- en klimaateffecten van voedselsystemen, die leiden tot voedselafval, te verminderen. Ze is ook verheugd over de vaststelling van streefdoelen, die voor de lidstaten juridisch bindend zijn, om de voedselverspilling tegen 2030 te verminderen.

Voedselverspilling is een “inefficiëntie” van de voedselketen, die economische, sociale en ecologische gevolgen heeft. Deze verspilling impliceert immers dat het werk dat landbouwers en veehouders verrichten tijdens de voedselproductie en de daarbij benodigde natuurlijke hulpbronnen, verspild worden. Volgens de twee schattingen die beschikbaar zijn (van 2012 en 2022), bedraagt de voedselverspilling in de EU tussen de 88 en de 153,5 miljoen ton per jaar. Dat heeft een kostprijs van 143 miljard EUR per jaar. Deze hoeveelheid voedselafval komt overeen met ongeveer 227 miljoen ton CO₂, ofwel ongeveer 6 % van de totale uitstoot in de EU.

Het Europees Parlement heeft de vermindering van voedselverspilling consequent gesteund. De vermindering van voedselverlies en -verspilling maakt integraal deel uit van de “van boer tot bord”-strategie 2020 van de EU voor een eerlijk, gezond en milieuvriendelijk voedselsysteem.

De vaststelling van specifieke streefdoelen zal er naar verwachting toe leiden dat elke lidstaat ambitieuze maatregelen neemt op maat van de eigen nationale situatie, waardoor de inspanningen worden vergroot en efficiënte strategieën worden uitgebreid, waarbij de lidstaten volledig vrij mogen kiezen welke maatregelen ze nemen om hun preventieprogramma's tegen voedselverspilling te herzien, om zo aan de reductiedoelstellingen te beantwoorden.

De rapporteur voor advies van de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling is zeer ingenomen met het feit dat het voorstel de primaire sector uitsluit van de reductiedoelstellingen en pleit ervoor de lidstaten aan te moedigen meer aandacht te besteden aan opleidingen tegen voedselverspilling.

Rekening houdend met het feit dat de lidstaten voor het eerst voedselafval maten in 2020, aangezien ze voorheen nog niet verplicht waren voedselafval te kwantificeren, stemt de rapporteur in met het referentiejaar 2020, zoals bepaald in het voorstel.

De rapporteur acht de voorgestelde streefdoelen redelijk. Zij stelt echter voor dat het streefcijfer van 30 % afzonderlijk wordt toegepast op elk van de schakels in de voedselketen die vermeld staan in artikel 9 bis, lid 4, punt b met als doel de verantwoordelijkheid eerlijk te verdelen, evenals de vooruitgang die bij elke schakel wordt geboekt.

AMENDEMENTEN

De Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling verzoekt de bevoegde Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid het onderstaande in aanmerking te nemen:

Amendement 1

Voorstel voor een richtlijn Overweging 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

(3) Gezien de negatieve gevolgen van voedselverspilling hebben de lidstaten zich ertoe verbonden maatregelen te nemen ter bevordering van de preventie en vermindering van voedselverspilling in overeenstemming met de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling, die op 25 september 2015 door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties (VN) is aangenomen, en met name de doelstelling om tegen 2030 de wereldwijde voedselverspilling per hoofd van de bevolking op het niveau van de detailhandel en de consument te halveren en het voedselverlies in de productie- en toeleveringsketens, met inbegrip van verliezen na de oogst, terug te dringen. Deze maatregelen moeten gericht zijn op de preventie en vermindering van levensmiddelenafval in de primaire productie, de verwerkende industrie, de detailhandel en de overige distributie van levensmiddelen, in restaurants en cateringdiensten en in huishoudens.

Amendement 2

Voorstel voor een richtlijn Overweging 7

Door de Commissie voorgestelde tekst

(7) De lidstaten hebben ***tot op zekere hoogte*** materiaal ontwikkeld en campagnes gevoerd ter preventie van voedselverspilling, gericht op consumenten

Amendement

(3) Gezien de negatieve gevolgen van voedselverspilling ***voor de samenleving, de economie en het milieu*** hebben de lidstaten zich ertoe verbonden maatregelen te nemen ter bevordering van de preventie en vermindering van voedselverspilling in overeenstemming met de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling, die op 25 september 2015 door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties (VN) is aangenomen, en met name de doelstelling om tegen 2030 de wereldwijde voedselverspilling per hoofd van de bevolking op het niveau van de detailhandel en de consument te halveren en het voedselverlies in de productie- en toeleveringsketens, met inbegrip van verliezen na de oogst, terug te dringen. Deze maatregelen moeten gericht zijn op de preventie en vermindering van levensmiddelenafval in de primaire productie, de verwerkende industrie, de detailhandel en de overige distributie van levensmiddelen, in restaurants en cateringdiensten en in huishoudens, ***en de voortgang bij de uitvoering ervan moet periodiek worden beoordeeld.***

Amendement

(7) De lidstaten hebben materiaal ontwikkeld en campagnes gevoerd ter preventie van voedselverspilling, gericht op consumenten en exploitanten van

en exploitanten van levensmiddelenbedrijven. Die campagnes zijn echter vooral gericht op het vergroten van het bewustzijn en niet zozeer op het teweegbrengen van gedragsverandering. Om het volledige potentieel wat betreft het terugdringen van voedselverspilling te verwezenlijken en in de loop van de tijd vooruitgang te boeken, moeten maatregelen op het gebied van gedragsverandering worden ontwikkeld en afgestemd op de specifieke situaties en behoeften in de lidstaten, en volledig worden geïntegreerd in de nationale programma's ter preventie van voedselverspilling. Er moet ook aandacht worden besteed aan regionale circulaire oplossingen, met inbegrip van publiek-private partnerschappen, betrokkenheid van burgers en aanpassing aan specifieke regionale behoeften, onder meer van ultraperifere gebieden en eilanden.

levensmiddelenbedrijven. Die campagnes zijn echter vooral gericht op het vergroten van het bewustzijn en niet zozeer op het teweegbrengen van gedragsverandering. Om het volledige potentieel wat betreft het terugdringen van voedselverspilling te verwezenlijken en in de loop van de tijd vooruitgang te boeken, moeten maatregelen op het gebied van gedragsverandering worden ontwikkeld, **gestimuleerd door onderwijsinstellingen**, en afgestemd op de specifieke situaties en behoeften in de lidstaten, en volledig worden geïntegreerd in de nationale programma's ter preventie van voedselverspilling. Er moet ook aandacht worden besteed aan regionale, **provinciale en lokale** circulaire oplossingen, met inbegrip van publiek-private partnerschappen, betrokkenheid van burgers en aanpassing aan specifieke regionale behoeften, onder meer van ultraperifere gebieden en eilanden.

Amendement 3

Voorstel voor een richtlijn Overweging 8

Door de Commissie voorgestelde tekst

(8) Ondanks het groeiende bewustzijn van de **negatieve** impact **en gevolgen** van voedselverspilling, de politieke verbintenissen die op EU- en lidstaatniveau zijn aangegaan en de maatregelen van de Unie die sinds het actieplan voor de circulaire economie van 2015 zijn uitgevoerd, **neemt** de voedselverspilling niet in zodanige mate **af** dat er sprake is van aanzienlijke vooruitgang bij het bereiken van streefdoel 12.3 van duurzameontwikkelingsdoelstelling (SDG) 12 van de VN. Om een aanzienlijke bijdrage te leveren aan het bereiken van SDG 12.3 moeten de door de lidstaten getroffen maatregelen worden versterkt om vooruitgang te boeken bij de uitvoering

Amendement

(8) Ondanks het groeiende bewustzijn van de impact van voedselverspilling, de politieke verbintenissen die op EU- en lidstaatniveau zijn aangegaan en de maatregelen van de Unie die sinds het actieplan voor de circulaire economie van 2015 zijn uitgevoerd, **is** de voedselverspilling niet in zodanige mate **afgenomen** dat er sprake is van aanzienlijke vooruitgang bij het bereiken van streefdoel 12.3 van duurzameontwikkelingsdoelstelling (SDG) 12 van de VN. Om een aanzienlijke bijdrage te leveren aan het bereiken van SDG 12.3, moeten de door de lidstaten getroffen maatregelen worden versterkt **en ondersteund door de EU, ook door middel**

van deze richtlijn en van andere passende maatregelen om de productie van voedselafval terug te dringen.

van financiële stimulansen, om vooruitgang te boeken bij de uitvoering van deze richtlijn en van andere passende maatregelen om de productie van voedselafval terug te dringen.

Amendement 4

Voorstel voor een richtlijn Overweging 9

Door de Commissie voorgestelde tekst

(9) Om op korte termijn resultaten te boeken en exploitanten van levensmiddelenbedrijven, consumenten en overheidsinstanties het nodige perspectief op lange termijn te bieden, moeten gekwantificeerde streefdoelen voor de vermindering van de productie van voedselafval worden vastgesteld die de lidstaten tegen 2030 moeten bereiken.

Amendement

(9) Om op korte **en middellange** termijn resultaten te boeken en exploitanten van levensmiddelenbedrijven, consumenten en overheidsinstanties het nodige perspectief op lange termijn te bieden, moeten gekwantificeerde streefdoelen voor de vermindering van de productie van voedselafval worden vastgesteld die de lidstaten tegen **uiterlijk 2030** moeten bereiken, **gelet op de behoeften van zowel consumenten als exploitanten. Daarnaast moeten mechanismen worden ingesteld voor het toewijzen van passende financiële en technologische middelen om de uitvoering van deze doelstellingen te ondersteunen en ervoor te zorgen dat de lidstaten over de nodige capaciteit beschikken om de voorgestelde wijzigingen door te voeren.**

Amendement 5

Voorstel voor een richtlijn Overweging 9 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(9 bis) Er is steeds minder aandacht voor de preventie van voedselverspilling. Derhalve zijn er gerichte en regelmatige campagnes en voorlichting nodig voor elke leeftijdsgroep.

Amendement 6

Voorstel voor een richtlijn Overweging 10

Door de Commissie voorgestelde tekst

(10) Gezien de actieve betrokkenheid van de Unie bij de ambitie die met SDG 12.3 wordt nagestreefd, moet de vaststelling van streefdoelen voor de vermindering van voedselafval die de lidstaten tegen 2030 moeten bereiken, een sterke beleidsimpuls bieden om actie te ondernemen en aanzienlijk bijdragen tot de mondiale doelstellingen. Gezien het juridisch bindende karakter van dergelijke streefdoelen moeten zij echter evenredig en haalbaar zijn en moet er rekening worden gehouden met de rol en capaciteit van de verschillende actoren in de voedselvoorzieningsketen (met name micro- en kleine ondernemingen). Bij de vaststelling van juridisch bindende streefdoelen moet dus een stapsgewijze aanpak worden gevolgd, te beginnen met een lager niveau dan het niveau dat in het kader van de SDG's is vastgesteld, om ervoor te zorgen dat de lidstaten op consequente wijze reageren en tastbare vooruitgang boeken in de richting van streefdoel 12.3.

Amendement

(10) Gezien de actieve betrokkenheid van de Unie bij de ambitie die met SDG 12.3 wordt nagestreefd, moet de vaststelling van streefdoelen voor de vermindering van voedselafval die de lidstaten tegen 2030 moeten bereiken, een sterke beleidsimpuls bieden om actie te ondernemen en aanzienlijk bijdragen tot de mondiale doelstellingen. Gezien het juridisch bindende karakter van dergelijke streefdoelen moeten zij echter evenredig en haalbaar zijn en moet er rekening worden gehouden met de rol en capaciteit van de verschillende actoren in de voedselvoorzieningsketen (met name micro- en kleine ondernemingen). ***Er moet ook onderscheid worden gemaakt tussen vermijdbare en onvermijdbare voedselverliezen.*** Bij de vaststelling van juridisch bindende streefdoelen moet dus een stapsgewijze aanpak worden gevolgd, te beginnen met een lager niveau dan het niveau dat in het kader van de SDG's is vastgesteld, om ervoor te zorgen dat de lidstaten op consequente wijze reageren en tastbare vooruitgang boeken in de richting van streefdoel 12.3.

Motivering

Een duidelijk onderscheid tussen vermijdbare en onvermijdbare voedselverliezen is noodzakelijk, ook om redenen in verband met evenredigheid.

Amendement 7

Voorstel voor een richtlijn Overweging 10 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(10 bis) Landbouwproducten die voor verkoop in de handel worden gebracht, zijn onderhevig aan diverse natuurlijke, juridische en operationele variabelen waarop landbouwers geen invloed hebben. Om in de handel te worden gebracht en aan consumenten te worden verkocht, moeten de meeste agrovoedingsproducten voldoen aan strenge EU- of internationale handelsnormen. Met name groente- en fruitproducten die bestemd zijn om vers aan de consument te worden verkocht, mogen alleen in de handel worden gebracht als zij van een deugdelijke handelskwaliteit zijn en als het land van oorsprong is vermeld. Producten die lokaal en rechtstreeks door producenten aan consumenten worden verkocht, zijn vrijgesteld van de toepassing van handelsnormen. Dit geldt ook voor sommige producten die schade hebben opgelopen door natuurrampen of door andere uitzonderlijke omstandigheden, indien de consumptie ervan veilig kan worden geacht. Daarom mogen landbouwproducten die niet in de handel kunnen worden gebracht voor voedselconsumptie omdat ze niet voldoen aan de huidige regels alsook producten die niet kunnen worden gebruikt voor andere doeleinden dan als voedsel, zoals voor energieproductie uit biomassa, niet als afvalstoffen worden beschouwd.

Amendement 8

Voorstel voor een richtlijn Overweging 10 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(10 ter) In voedselvoorzieningsketens in heel de EU bestaan nog steeds ongelijkheden in onderhandelingsmacht tussen leveranciers en afnemers van landbouw- en voedselproducten. Dit is met name het

geval in de landbouwsector, aangezien de specifieke aard van landbouwproducten en de daarmee gepaard gaande noodzaak om deze snel van de hand te doen de gelijkheid tussen tegenpartijen van meet af aan verstoort. Derhalve moet alles in het werk worden gesteld om ervoor te zorgen dat de meest voorkomende oneerlijke handelspraktijken waarmee leveranciers van landbouwproducten te maken hebben, met name bij de levering van aan bederf onderhevige producten, niet toenemen als gevolg van bindende streefdoelen om voedselafval te verminderen.

Amendement 9

Voorstel voor een richtlijn Overweging 10 quater (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(10 quater) Er dient aandacht te worden besteed aan de werkzaamheden van het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Europees mechanisme voor paraatheid en respons bij voedselzekerheids crises, in het kader waarvan de bijdrage van verpakkingen aan het verminderen van de hoeveelheden voedselafval en het waarborgen van de voedselvoorziening en -zekerheid is erkend;

Amendement 10

Voorstel voor een richtlijn Overweging 10 quinquies (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(10 quinquies) Er dient rekening te worden gehouden met de resultaten die door alle actoren in de voedselvoorzieningsketen worden geboekt om voedselverlies en voedselverspilling te

beperken, in overeenstemming met SDG 12.3.

Amendement 11

Voorstel voor een richtlijn Overweging 11 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

**(11 bis) Des te minder
voedselverspilling er is, des te meer dalen
de uitgaven die huishoudens doen voor
voedsel^{1bis}.**

1 bis.

https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC133971/JRC133971_01.pdf

Amendement 12

Voorstel voor een richtlijn Overweging 11 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

**(11 ter) Vermindering van
voedselverspilling doorheen de
voedselvoorzieningsketen levert
aanzienlijke positieve milieueffecten
op^{2 bis}.**

2 bis.

https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC133971/JRC133971_01.pdf

Amendement 13

Voorstel voor een richtlijn Overweging 11 quater (nieuw)

(11 quater) *Een aanzienlijk percentage producten wordt weggegooid om esthetische redenen, zoals rare vormen, vreemde kleuren of onvolkomenheden. Dergelijke voedselverspilling moet geheel worden vermeden.*

Amendement 14

Voorstel voor een richtlijn Overweging 12

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(12) **Gezien** de onderlinge afhankelijkheid tussen de distributiefase en de consumptiefase in de voedselvoorzieningsketen, met name de invloed van detailhandelspraktijken op het consumentengedrag en de relatie tussen voedselconsumptie thuis en buitenshuis, is het raadzaam voor deze fasen van de voedselvoorzieningsketen één gezamenlijk streefdoel vast te stellen. Het vaststellen van afzonderlijke streefdoelen voor **elk van deze fasen** zou voor nodeloze complexiteit zorgen en zou de flexibiliteit van de lidstaten om zich op hun specifieke aandachtsgebieden te concentreren, beperken. Om te voorkomen dat een gezamenlijk streefdoel tot buitensporige lasten voor bepaalde exploitanten leidt, wordt de lidstaten aangeraden het evenredigheidsbeginsel in overweging te nemen **bij het vaststellen van maatregelen om het gezamenlijke streefdoel te bereiken.**

(12) **Niettegenstaande** de onderlinge afhankelijkheid tussen de distributiefase en de consumptiefase in de voedselvoorzieningsketen, met name de invloed van detailhandelspraktijken op het consumentengedrag en de relatie tussen voedselconsumptie thuis en buitenshuis, is het raadzaam voor deze fasen van de voedselvoorzieningsketen één gezamenlijk streefdoel vast te stellen. Het vaststellen van afzonderlijke streefdoelen voor **elke fase** zou voor nodeloze complexiteit zorgen en zou de flexibiliteit van de lidstaten om zich op hun specifieke aandachtsgebieden te concentreren, beperken. Om te voorkomen dat een gezamenlijk streefdoel tot buitensporige lasten voor bepaalde exploitanten leidt, wordt de lidstaten aangeraden het evenredigheidsbeginsel in overweging te nemen **teneinde te zorgen voor een eerlijke en realistische verdeling van verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid, waarbij terdege rekening wordt gehouden met kleine en micro-ondernemingen die actief zijn in de voedselvoorzieningsketen.**

Amendement 15

**Voorstel voor een richtlijn
Overweging 12 bis (nieuw)**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(12 bis) Het probleem van voedselverspilling op landbouwbedrijven kan niet doeltreffend worden opgelost zonder boeren een stabiel inkomen te garanderen en grote marktschommelingen onder controle te houden op momenten dat de productiekosten van de producten hoger zijn dan de marktprijs;

Amendement 16

**Voorstel voor een richtlijn
Overweging 12 ter (nieuw)**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(12 ter) Het is belangrijk producten waarvan de houdbaarheidsdatum nadert, te herverdelen aan mensen in nood. Detailhandelaren in levensmiddelen hebben alle mogelijkheden om dergelijke producten te doneren aan liefdadigheidsorganisaties die deze producten onverwijld kunnen verdelen, zodat ze zeker worden geconsumeerd.

Amendement 17

**Voorstel voor een richtlijn
Overweging 14**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(14) Op basis van de geharmoniseerde methode die is uiteengezet in Gedelegeerd Besluit (EU) 2019/1597⁷⁶ van de Commissie, was 2020 het eerste jaar waarvoor gegevens over de hoeveelheden voedselafval werden verzameld. **Daarom moet het jaar 2020 worden gebruikt als referentiejaar voor de vaststelling van**

(14) Op basis van de geharmoniseerde methode die is uiteengezet in Gedelegeerd Besluit (EU) 2019/1597⁷⁶ van de Commissie, was 2020 het eerste jaar waarvoor gegevens over de hoeveelheden voedselafval werden verzameld. **Aangezien 2020 echter een uitzonderlijk jaar was, gezien de COVID-19-pandemie**

streefdoelen voor de vermindering van voedselafval. Voor de lidstaten die kunnen aantonen dat zij vóór 2020 metingen van de hoeveelheden voedselafval hebben uitgevoerd aan de hand van methoden die in overeenstemming zijn met Gedelegeerd Besluit (EU) 2019/1597, moet het gebruik van een eerder referentiejaar worden toegestaan.

⁷⁶ Gedelegeerd Besluit (EU) 2019/1597 van de Commissie van 3 mei 2019 tot aanvulling van Richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad met betrekking tot een gemeenschappelijke methode en minimale kwaliteitsvereisten voor de eenvormige meting van hoeveelheden levensmiddelenafval (PB L 248 van 27.9.2019, blz. 77).

Amendement 18

Voorstel voor een richtlijn Overweging 14 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

en de daarmee gepaard gaande lockdowns, zou 2020-2022 een geschiktere referentieperiode zijn, rekening houdend met de verschillen als gevolg van de pandemie. Voor de lidstaten die kunnen aantonen dat zij vóór 2020 metingen van de hoeveelheden voedselafval hebben uitgevoerd aan de hand van methoden die in overeenstemming zijn met Gedelegeerd Besluit (EU) 2019/1597, moet het gebruik van een eerder referentiejaar worden toegestaan.

⁷⁶ Gedelegeerd Besluit (EU) 2019/1597 van de Commissie van 3 mei 2019 tot aanvulling van Richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad met betrekking tot een gemeenschappelijke methode en minimale kwaliteitsvereisten voor de eenvormige meting van hoeveelheden levensmiddelenafval (PB L 248 van 27.9.2019, blz. 77).

Amendement

(14 bis) Overeenkomstig de geharmoniseerde methode die is vastgesteld in Gedelegeerd Besluit (EU) 2019/1597 van de Commissie mogen verschillende rapportagemethoden worden gebruikt. Om ervoor te zorgen dat de toekomstige gegevens wetenschappelijk onderbouwd, van hoge kwaliteit en vergelijkbaar zijn, moeten duidelijke meetmethoden worden vastgesteld en toegepast die in alle lidstaten consistent zijn, alsook minimale kwaliteitsvereisten voor de eenvormige meting van voedselafval.

Amendement 19

**Voorstel voor een richtlijn
Overweging 14 ter (nieuw)**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(14 ter) Om ervoor te zorgen dat actoren in de voedselvoorzieningsketen en de autoriteiten van de lidstaten gegevens over voedselverspilling en de monitoring van rapportage eenduidig interpreteren, stelt de Commissie richtsnoeren op met betrekking tot de methode voor het meten van voedselafval.

Motivering

Richtsnoeren en meer prescriptieve voorschriften van de Commissie zijn nodig om bij te dragen aan de harmonisatie van de rapportage over voedselafval in alle lidstaten en de kwaliteit ervan te verbeteren.

Amendement 20

**Voorstel voor een richtlijn
Overweging 15 bis (nieuw)**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(15 bis) Het nastreven van de streefdoelen voor de vermindering van voedselafval mag de landbouwproductie en de voedselzekerheid van de Europese Unie niet in gevaar brengen. Een beroep doen op grotere invoer uit derde landen om een daling van de eigen productie te compenseren, moet worden beschouwd als oneerlijke concurrentie ten opzichte van de EU-producenten wanneer de wederkerigheidsregels niet worden toegepast op de uit derde landen ingevoerde producten.

Amendement 21

**Voorstel voor een richtlijn
Overweging 33**

(33) Om de in deze richtlijn vastgestelde doelstellingen te verwezenlijken, moeten de lidstaten hun programma's voor de preventie van voedselverspilling herzien en daarin nieuwe maatregelen opnemen, waarbij meerdere partners uit de publieke en private sector worden betrokken en die gecoördineerde acties omvatten die zijn toegesneden op specifieke knelpunten en op opvattingen en gedragingen die tot voedselverspilling leiden. Bij de ontwikkeling van deze programma's ***zouden*** de lidstaten zich kunnen laten inspireren door de aanbevelingen van het burgerpanel inzake voedselverspilling.

(33) Om de in deze richtlijn vastgestelde doelstellingen te verwezenlijken, moeten de lidstaten hun programma's voor de preventie van voedselverspilling herzien en daarin nieuwe maatregelen opnemen, waarbij meerdere partners uit de publieke en private sector worden betrokken en die gecoördineerde acties omvatten die zijn toegesneden op specifieke knelpunten en op opvattingen en gedragingen die tot voedselverspilling leiden. Bij de ontwikkeling van deze programma's ***moeten de Europese Commissie en de lidstaten nauw samenwerken om de meest doeltreffende financiële stimulansen vast te stellen en uit te voeren ter verwezenlijking van de in deze richtlijn uiteengezette doelstellingen. De lidstaten zouden*** zich ***ook*** kunnen laten inspireren door de aanbevelingen van het burgerpanel inzake voedselverspilling ***en ze zouden de belangrijke rol kunnen benadrukken die consumentenorganisaties kunnen vervullen door middel van hun bewustmakings- en informatiecampagnes tegen voedselverspilling. Bovendien moet de uitvoering van deze programma's ook betrekking hebben op de uitwisseling van goede praktijken, onderwijs en bewustmaking van de burgers, concrete maatregelen om voedseldonaties te stimuleren, de bevordering van duurzame productiemethoden en verantwoorde consumptie, met als doel een aanzienlijke verandering in sociaal en economisch gedrag tot stand te brengen teneinde de doelstellingen ter bestrijding van voedselverspilling te verwezenlijken.***

Amendement 22

Voorstel voor een richtlijn Overweging 33 bis (nieuw)

(33 bis) *Een cruciaal element voor het versterken van de doeltreffende uitvoering van bepalingen inzake afvalpreventie is de oprichting van een platform voor de uitwisseling van beste praktijken tussen de lidstaten, dat de overdracht van knowhow zou vergemakkelijken en het uitvoeringsproces zou versnellen. Deze intensievere samenwerking zou helpen om de specifieke obstakels waarmee elke lidstaat wordt geconfronteerd uit de weg te ruimen en de invoering van innovatieve en doeltreffende oplossingen te bevorderen.*

Amendement 23

Voorstel voor een richtlijn Overweging 36 bis (nieuw)

(36 bis) *Om de consistente interpretatie van gegevens over voedselafval en rapportagevereisten door de nationale autoriteiten te vergemakkelijken en tegelijkertijd onnodige administratieve lasten voor exploitanten in de voedselvoorzieningsketen te vermijden, moet de Commissie richtsnoeren vaststellen voor de interpretatie van gedelegeerde handelingen, naar het voorbeeld van de richtsnoeren voor de opstelling en rapportage van gegevens over stedelijk afval^{1 bis} of de richtsnoeren voor de opstelling en rapportage van gegevens over verpakking en verpakkingsafval^{2 ter}.*

^{1 bis} *Europese Commissie, Eurostat, Richtsnoeren voor de opstelling en rapportage van gegevens over verpakking en verpakkingsafval overeenkomstig*

Besluit 2005/270/EG, (versie 2023)
<https://ec.europa.eu/eurostat/documents/342366/351811/Guidance+on+municipal+waste+data+collection/>

² ter Europese Commissie, Eurostat, Richtsnoeren voor de opstelling en rapportage van gegevens over stedelijk afval overeenkomstig Uitvoeringsbesluiten 2019/1004/EG en 2019/1885/EG van de Commissie en de gezamenlijke vragenlijst van Eurostat en de OESO, (versie 2023)
<https://ec.europa.eu/eurostat/documents/342366/351811/PPW+-+Guidance+for+the+compilation+and+reporting+of+data+on+packaging+and+packaging+waste.pdf/297d0cda-e5ff-41e5-855b-5d0abe425673?t=1621978014507>

Amendement 24

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 1 – alinea 1 – punt 2
Richtlijn 2008/98/EG
Artikel 3 – lid 4 bis

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

4 bis. “voedselafval”: alle levensmiddelen als omschreven in artikel 2 van Verordening (EG) nr. 178/2002 van het Europees Parlement en de Raad die afvalstoffen zijn geworden, met uitzondering van resten van de landbouwproductie en van een productie-, bewerkings- of terugwinningsproces van landbouwproducten door landbouwbedrijven of door andere agro-industriële bedrijven, die als bijproducten worden beschouwd overeenkomstig de voorwaarden van artikel 5, lid 1, van Richtlijn 2008/98/EG. Landbouwmateriaal als bedoeld in artikel 2, lid 1, punt f), en dierlijke bijproducten als bedoeld in artikel 2, lid 2, punt b), vallen evenmin onder de definitie van voedselafval.

Amendement 25

Voorstel voor een richtlijn

Artikel 1 – alinea 1 – punt 4

Richtlijn 2008/98/EG

Artikel 9 bis – lid 1 – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst

De lidstaten nemen passende maatregelen op het gebied van de preventie van voedselafval in de primaire productie, de verwerkende industrie, de detailhandel en de overige distributie van levensmiddelen, in restaurants en cateringdiensten en in huishoudens. Het gaat onder meer om de volgende maatregelen:

Amendement

De lidstaten nemen **en implementeren** passende, **op hun specifieke situatie afgestemde** maatregelen op het gebied van de preventie van voedselafval **tijdens alle fasen van de agrovoedselvoorzieningsketen, namelijk** in de primaire productie, de verwerkende industrie, de detailhandel en de overige distributie van levensmiddelen, in restaurants en cateringdiensten **zoals scholen, ziekenhuizen enz.**, en in huishoudens. Het gaat onder meer, **maar niet uitsluitend**, om de volgende maatregelen:

Amendement 26

Voorstel voor een richtlijn

Artikel 1 – alinea 1 – punt 4

Richtlijn 2008/98/EG

Artikel 9 bis – lid 1 – punt a

Door de Commissie voorgestelde tekst

a) het ontwikkelen en ondersteunen van maatregelen op het gebied van gedragsverandering om voedselverspilling terug te dringen, en voorlichtingscampagnes om het bewustzijn over de preventie van voedselverspilling te vergroten;

Amendement

a) het ontwikkelen en ondersteunen van maatregelen op het gebied van gedragsverandering om voedselverspilling terug te dringen, **onder meer door te ijveren voor een positieve kijk op groenten en fruit die uiterlijke gebreken vertonen of er ongewoon uitzien maar nog steeds geschikt zijn voor consumptie**, en voorlichtingscampagnes om het bewustzijn over de preventie van voedselverspilling te vergroten. **Dergelijke acties zullen onder meer de taak van onderwijsinstellingen bij de aanpak van voedselverspilling in**

kantines en bij de vorming van het gedrag van toekomstige consumenten ondersteunen; een beter begrip van datumaanduiding door consumenten mogelijk maken; de rol van de consument in dit proces van vermindering van voedselverspilling als vitaal en onmisbaar erkennen en ervoor zorgen dat beroepsverenigingen en exploitanten uit de agrovoedingssector deelnemen;

Amendement 27

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 1 – alinea 1 – punt 4
Richtlijn 2008/98/EG
Artikel 9 bis – lid 1 – punt c

Door de Commissie voorgestelde tekst

c) het aanmoedigen van voedselschenken en andere herverdeling voor menselijke consumptie, waarbij het menselijk gebruik voorrang heeft op diervoeding en herverwerking tot niet voor de voeding bestemde producten;

Amendement

c) het **vergemakkelijken en** aanmoedigen van voedselschenken en andere herverdeling voor menselijke consumptie, waarbij het menselijk gebruik voorrang heeft op diervoeding en herverwerking tot niet voor de voeding bestemde producten. ***Dit kan bijvoorbeeld gebeuren door het bieden van ondersteunende fiscale en administratieve stimulansen aan exploitanten, zoals vastgesteld in bijlage IV bis, alsook door het creëren van mogelijkheden en stimulansen voor bedrijven om ervoor te zorgen dat producten die aan het einde van de levensduur komen tegen de best mogelijke voorwaarden worden aangeboden aan organisaties die steun verlenen aan mensen die moeite hebben om voedsel te betalen;***

Amendement 28

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 1 – alinea 1 – punt 4
Richtlijn 2008/98/EG
Artikel 9 bis – lid 1 – punt d bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

d bis) het ondersteunen van onderzoek en innovatie in de strijd tegen voedselverspilling en op het gebied van voedselverpakkingen, rekening houdend met de essentiële rol van verpakkingen bij het voorkomen van afvalproductie in de voedselwaardeketen en bij het garanderen van voedselveiligheid en -kwaliteit terwijl de algemene milieu-impact wordt verminderd en verpakkingssystemen worden geoptimaliseerd;

Amendement 29

Voorstel voor een richtlijn

Artikel 1 – alinea 1 – punt 4

Richtlijn 2008/98/EG

Artikel 9 bis – lid 1 – punt d ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

d ter) het bevorderen van innovatie, uitwisseling en de samenwerking tussen alle actoren en belanghebbenden in de voedselvoorzieningsketen om instrumenten in kaart te brengen die tot een beter evenwicht tussen productie en vraag leiden.

Amendement 30

Voorstel voor een richtlijn

Artikel 1 – alinea 1 – punt 4

Richtlijn 2008/98/EG

Artikel 9 bis – lid 1 – alinea 2 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

De lidstaten zorgen ervoor dat de belanghebbenden, de particuliere sector en de consumentenorganisaties erbij worden betrokken, om programma's op maat te ontwikkelen die afgestemd zijn op de behoeften van

voedselverspillingpreventie. Er moet ook bijzondere aandacht worden besteed aan de ontwikkeling en toepassing van doeltreffende educatieve programma's voor de consument, met bijzondere nadruk op de bewustmaking van jongeren door middel van opleidingsmodules in het lager en middelbaar onderwijs.

Amendement 31

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 1 – alinea 1 – punt 4
Richtlijn 2008/98/EG
Artikel 9 bis – lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

3. De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 38 bis gedelegeerde handelingen vast te stellen teneinde deze richtlijn aan te vullen door een gemeenschappelijke methode en minimale kwaliteitseisen voor de uniforme meting van de hoeveelheden voedselafval vast te stellen.

Amendement

3. De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 38 bis gedelegeerde handelingen vast te stellen teneinde deze richtlijn aan te vullen door een gemeenschappelijke methode en minimale kwaliteitseisen voor de uniforme meting van de hoeveelheden voedselafval vast te stellen. ***De Commissie moet de uitwisseling van beste praktijken tussen de lidstaten vergemakkelijken, teneinde wederzijds leren en de constante verbetering van processen voor meting en rapportage van voedselverspilling te bevorderen. Bij het ontwerpen van deze gedelegeerde handelingen moet de Commissie rekening houden met wetenschappelijke of andere beschikbare technische informatie, met inbegrip van relevante internationale normen, zoals de norm voor boekhouding en rapportage van voedselverlies en -verspilling van het World Resources Institute, en met de input van alle betrokken belanghebbenden.***

Amendement 32

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 1 – alinea 1 – punt 4
Richtlijn 2008/98/EG
Artikel 9 bis – lid 3 – alinea 1 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

De Commissie vergemakkelijkt de geharmoniseerde meting en monitoring van voedselverspilling door passende en praktische richtsnoeren vast te stellen om de actoren binnen de toeleveringsketen en de autoriteiten van de lidstaten te helpen bij het systematisch interpreteren van gegevens over voedselverspilling en rapportagevereisten.

Amendement 33

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 1 – alinea 1 – punt 4
Richtlijn 2008/98/EG
Artikel 9 bis – lid 4 – punt a

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

a) verminderen van de productie van voedselafval in de verwerkende industrie met 10 % ten opzichte van de **in 2020** geproduceerde hoeveelheid;

a) verminderen van de productie van voedselafval in de verwerkende industrie met 10 % **per ton geproduceerd voedsel per lidstaat** ten opzichte van de **gemiddelde** geproduceerde hoeveelheid **in de periode 2020-2022**;

Amendement 34

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 1 – alinea 1 – punt 4
Richtlijn 2008/98/EG
Artikel 9 bis – lid 4 – punt b

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

b) verminderen van de productie van voedselafval per hoofd van de bevolking in de detailhandel en de overige distributie van levensmiddelen, in restaurants en

b) verminderen van de productie van voedselafval per hoofd van de bevolking in de detailhandel en de overige distributie van levensmiddelen, in restaurants en

cateringdiensten en in huishoudens, met 30 % ten opzichte van de in 2020 *geproduceerde* hoeveelheid;

cateringdiensten en in huishoudens, met 30 % ten opzichte van de *gemiddelde geproduceerde hoeveelheid in de periode 2020-2022 in de detailhandel en de overige distributie van levensmiddelen, in restaurants en cateringdiensten en in huishoudens. Bij het vaststellen van maatregelen om dit gezamenlijk streefdoel te bereiken, houden de lidstaten rekening met de verschillen in hoeveelheid voedselafval die worden geproduceerd door de verschillende categorieën in deze schakels van de keten (d.w.z. in de detailhandel en de overige distributie van levensmiddelen, in restaurants en cateringdiensten en in huishoudens).*

Amendement 35

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 1 – alinea 1 – punt 4
Richtlijn 2008/98/EG
Artikel 9 bis – lid 5

Door de Commissie voorgestelde tekst

5. Wanneer een lidstaat gegevens kan verstrekken voor een eerder referentiejaar dan 2020, die zijn verzameld met behulp van methoden die vergelijkbaar zijn met de methode en de minimale kwaliteitseisen voor de uniforme meting van de hoeveelheden voedselafval zoals vastgesteld in Gedelegeerd Besluit (EU) 2019/1597 van de Commissie, kan een eerder referentiejaar worden gebruikt. De lidstaat stelt de Commissie en de andere lidstaten binnen **18** maanden na de inwerkingtreding van deze richtlijn in kennis van zijn voornemen om een eerder referentiejaar te gebruiken en verstrekt de Commissie de gegevens en de voor de verzameling daarvan gebruikte meetmethoden.

Amendement

5. Wanneer een lidstaat gegevens kan verstrekken voor een eerder referentiejaar dan 2020, die zijn verzameld met behulp van methoden die vergelijkbaar zijn met de methode en de minimale kwaliteitseisen voor de uniforme meting van de hoeveelheden voedselafval zoals vastgesteld in Gedelegeerd Besluit (EU) 2019/1597 van de Commissie, kan een eerder referentiejaar worden gebruikt. De lidstaat stelt de Commissie en de andere lidstaten binnen **12** maanden na de inwerkingtreding van deze richtlijn in kennis van zijn voornemen om een eerder referentiejaar te gebruiken en verstrekt de Commissie de gegevens en de voor de verzameling daarvan gebruikte meetmethoden.

Amendement 36

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 1 – alinea 1 – punt 4
Richtlijn 2008/98/EG
Artikel 9 bis – lid 6

Door de Commissie voorgestelde tekst

6. Wanneer de Commissie van oordeel is dat de gegevens niet voldoen aan de voorwaarden van lid 5, stelt zij binnen zes maanden na ontvangst van een overeenkomstig lid 5 gedane kennisgeving een besluit vast waarbij de lidstaat wordt verzocht 2020 of een ander jaar dan het door de lidstaat voorgestelde jaar als referentiejaar te gebruiken.

Amendement

6. Wanneer de Commissie van oordeel is dat de gegevens niet voldoen aan de voorwaarden van lid 5, stelt zij binnen zes maanden na ontvangst van een overeenkomstig lid 5 gedane kennisgeving een besluit vast waarbij de lidstaat wordt verzocht **het gemiddelde voor 2020-2022** of een ander jaar dan het door de lidstaat voorgestelde jaar als referentiejaar te gebruiken.

Amendement 37

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 1 – alinea 1 – punt 9
Richtlijn 2008/98/EG
Artikel 29 bis – lid 1 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

1 bis. Bij de aanpassing van hun programma's ter preventie van voedselverspilling zorgen de lidstaten voor de betrokkenheid van lokale en regionale belanghebbenden, de particuliere sector en het maatschappelijk middenveld, met het oog op de ontwikkeling van op maat gemaakte en op de behoeften afgestemde programma's ter preventie van voedselverspilling, aan de hand waarvan vastgestelde knelpunten van voedselverspilling kunnen worden aangepakt, net als specifieke houdingen en gedragingen die bijdragen tot voedselverspilling, met name op het niveau van huishoudens.

BIJLAGE: ENTITEITEN WAARVAN OF PERSONEN VAN WIE DE RAPPORTEUR VOOR ADVIES INPUT HEEFT ONTVANGEN

De rapporteur heeft bij de opstelling van het advies tot het moment van goedkeuring in de commissie informatie ontvangen van de volgende entiteiten of personen:

Entiteit en/of persoon
Copa-Cogeca
FoodDrinkEurope
Mercadona
To Good To Go

De bovenstaande lijst is opgesteld onder de exclusieve verantwoordelijkheid van de rapporteur.

PROCEDURE VAN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Titel	Wijziging van Richtlijn 2008/98/EG betreffende afvalstoffen	
Document- en procedurenummers	COM(2023)0420 – C9-0233/2023 – 2023/0234(COD)	
Bevoegde commissie Datum bekendmaking	ENVI 2.10.2023	
Advies uitgebracht door Datum bekendmaking	AGRI 2.10.2023	
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Clara Aguilera 12.9.2023	
Behandeling in de commissie	25.10.2023	28.11.2023
Datum goedkeuring	24.1.2024	
Uitslag eindstemming	+: 44 –: 0 0: 0	
Bij de eindstemming aanwezige leden	Mazaly Aguilar, Clara Aguilera, Atidzhe Alieva-Veli, Benoît Biteau, Franc Bogovič, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Asger Christensen, Dacian Cioloș, Ivan David, Paolo De Castro, Jérémy Decerle, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Luke Ming Flanagan, Paola Ghidoni, Dino Giarrusso, Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Martin Hlaváček, Krzysztof Jurgiel, Elsi Katainen, Camilla Laureti, Norbert Lins, Colm Markey, Marlene Mortler, Juozas Olekas, Eugenia Rodríguez Palop, Daniela Rondinelli, Bronis Ropė, Katarína Roth Neved'alová, Bert-Jan Ruissen, Petri Sarvamaa, Veronika Vrecionová, Sarah Wiener, Juan Ignacio Zoido Álvarez	
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Asim Ademov, Rosanna Conte, Gabriel Mato, Michaela Šojdřová, Irène Tolleret, Achille Variati	
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 209, lid 7)	Eric Minardi, Cláudia Monteiro de Aguiar	

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

44	+
ECR	Mazaly Aguilar, Krzysztof Jurgiel, Bert-Jan Ruissen, Veronika Vrecionová
ID	Rosanna Conte, Ivan David, Paola Ghidoni, Eric Minardi
NI	Dino Giarrusso, Katarína Roth Neved'alová
PPE	Asim Ademov, Franc Bogovič, Daniel Buda, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Norbert Lins, Colm Markey, Gabriel Mato, Cláudia Monteiro de Aguiar, Marlene Mortler, Petri Sarvamaa, Michaela Šojdrová, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Renew	Atidzhe Alieva-Veli, Asger Christensen, Dacian Cioloș, Jérémy Decerle, Martin Hlaváček, Elsi Katainen, Irène Tolleret
S&D	Clara Aguilera, Isabel Carvalhais, Paolo De Castro, Camilla Laureti, Juozas Olekas, Daniela Rondinelli, Achille Variati
The Left	Luke Ming Flanagan, Eugenia Rodríguez Palop
Verts/ALE	Benoît Biteau, Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Bronis Ropė, Sarah Wiener

0	-

0	0

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding